

Kis-Tóth Lajos (Eger)

Köszöntő

Kedves István!

Tudom, hogy nem szokványos az a módszer, amellyel most előállok. Azonban úgy gondolom, hogy az ünnepektől sem egy átlagos ember, így a köszöntést sem lehet átlagos keretek között megtenni. Születésnapod alkalmából szeretnék megajándékozni egy olyan dokumentummal, amely bár nem egy régi korból származik, hanem éppen ellenkezőleg, a messzi jövőből. Talán nem árulok el nagy titkot, ha azt mondom, hogy ennek részese leszel. Bízom benne, hogy ezzel rövid és hosszú távon (úgy ezer év távlatában) sikerül hozzájárulnom eddigi munkásságod megőrzéséhez.

Hírtörédék 3016-ból – A világ talán legkülönösebb emberi agyára bukkantak

Az angliai Imperial College Agybankja folyamatosan vizsgálja az előző évezredben élt tudósok agyi kapacitását, jellegzetességeit, ugyanis ezzel egy olyan időkapzsula birtokába kerülnek, amely jól rekonstruálja a nagy géniuszok életét, kutatásuk körülményeit és azt a kort, amelyben alkottak.

Közhelyszerű megállapítás, hogy az emberi agy megértése a tudomány előtti utolsó korlátot jelenti. Semmi kétség nem fér ahhoz, hogy a szellemi fejlődés útján mindig lesz a tudomány számára valamilyen új horizont. Ezen az úton viszont rendkívül nagy lépést jelent majd az agy komplexitásának megfejtése. Úgy tűnik, hogy az agy megértését tekintve a tudomány jelentős előrelépések küszöbén áll.

Michael Smith, az angliai Imperial College Agybankjának igazgatója egy új lelet kapcsán olyasmit talált, amelyhez foghatót hosszú tudományos pályafutása alatt még soha. „Vannak olyan különös eseteink, ahol a tároló kapacitás kimagasló nagyságú, de közel sem olyan mértékben, mint ami ennél az agynál látható” – mondta Smith, akit azonban nem lep meg, hogy az agy tulajdonosa igen hosszú életkort élt meg, s ennek ellenére szellemi teljesítménye nem csökkent. Smith beszámol a kutatás további eredményéről is: „A kutatás során a tudós agyát több átlagos emberi aggyal hasonlítottuk össze, és kiderült, hogy annak formája és mérete összességében átlagosnak mondható. Ám a felépítése már kevésbé, hiszen az agytekervények rendszere igen bonyolult és terjedelmes. Véleményünk szerint minél hosszabb az agytekervény és minél vékonyabb a szürkeállomány, annál magasabb az ember intelligenciaszintje, ez megmagyarázhatja szellemi tevékenységének kiemelkedő mivoltát. Habár agyának mérete és aszimmetrikus formája átlagosnak bizonyult, azonban a prefrontális szomatoszenzoros, elsődleges motoros, parietális, temporális és occipitális agykérgei egyedülálló szerkezetet mutattak.

Az év elején az egyetem MRI-készülékével tovább vizsgáltuk e tudós agyának szerkezetét, és folytattuk annak dokumentálását, ami talán többet árul majd el erről a szokatlan darabról. A vizsgálatok szerint ennek az agynak a kapacitása nagyjából 100 millió terabájtnak felel meg, ami nagyjából 100 milliárd könyv eltárolására volt elegendő. A neurológusok szerint ez a kapacitás jóval meghaladja a funkcionális mértéket. Korábban azt gondoltuk, hogy ez a hatalmas többletkapacitás nem létezik, csupán a mesterséges intelligencia és a számítástudomány vívmányaival tudunk ilyen adattárolási méreteket előállítani. Tévedtünk.”

Bizonyosnak látszik, hogy Monok István szellemisége és tudományos aktivitása iskola-példája a humán intelligencia egyedülálló csodájának.

*„Egy gép 50 átlagos ember munkáját tudja elvégezni.
De egy gép sem tudja elvégezni egy rendkívüli ember munkáját.”*

Elbert Hubbard